

ชื่อปัญหาพิเศษ	ผลกระทบของการค้าเสรีต่อการค้าข้าวของไทย
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	บุณทริกา ทับทิมทอง
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทั่วไป)
ปีการศึกษา	2547

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องผลกระทบของการค้าเสรีต่อการค้าข้าวของไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลง และทิศทางการค้าข้าวของไทยภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรี และเพื่อศึกษาถึงผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่มีต่อผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้บริโภค ภายหลังจากที่ประเทศไทยเปิดนโยบายเสรีทางการค้า โดยวิธีการศึกษาเป็นการศึกษาในลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาข้อมูลจากหนังสือ วารสาร บทความ ประมวลระเบียบปฏิบัติ ประกาศ คำสั่ง กฎหมาย รายงานการประชุม บทความทางวิชาการและเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการด้านข้าว ผู้ประกอบธุรกิจการค้าข้าว และผู้แทนจากสมาคมชาวนาไทย แนวความคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการนโยบายสาธารณะซึ่งเริ่มตั้งแต่การก่อตัวของนโยบาย การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบาย การต่อเนื่องการทดแทน และการสิ้นสุดนโยบาย และทฤษฎีระบบของ เดวิด อีส์ตัน รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าและแนวโน้มการจัดตั้งเขตการค้าเสรีของโลก

ผลการศึกษา พบว่า จากนโยบายการเปิดเสรีทางการค้ามีผลกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบกับกลุ่มผู้ผลิต และผู้ส่งออกข้าว โดยที่ผลกระทบเชิงบวกทำให้ผู้ผลิตสามารถขายข้าวได้ในราคาที่ดี ได้รับความช่วยเหลือด้านการปรับปรุงพันธุ์ข้าว การประกันราคาข้าว และรับจำนำข้าวในราคาที่สูงจากรัฐบาลสำหรับผู้ส่งออกสามารถขยายตลาดได้มากขึ้นปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น สำหรับผลกระทบในเชิงลบคือต้นทุนการผลิตข้าวยังคงมีอัตราสูงราคาข้าวที่เกษตรกรได้รับไม่สัมพันธ์กับต้นทุนการผลิตและคุณภาพข้าวจึงไม่จูงใจให้เกษตรกรเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ และการแข่งขันกับประเทศคู่แข่งมีความรุนแรงมากขึ้นทางด้านราคา เนื่องจากการค้าเสรีจึงมีผู้ส่งออกจำนวนมาก ราย สำหรับแนวทางแก้ไขผลกระทบด้านลบ ภาครัฐจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนอำนวยความสะดวก และกระทำการใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายดังกล่าวโดยผลของการดำเนินงานของภาครัฐจะนำมาซึ่งผลประโยชน์โดยรวมของประเทศ